

Vejledning om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og benådning (udsættelses- og benådningsvejledningen)

Afsnit I

Indledning

Kapitel 1

Indledning

1. Reglerne om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og om den administrative behandling af sager om benådning findes i straffuldbyrdelseslovens kapitel 5. Lovens §§ 10-13 har følgende ordlyd:

»§ 10. Justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller en del af denne skal udsættes, når

- 1) hensynet til den dømte, herunder dennes arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssige forhold taler herfor, og
- 2) hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod udsættelse af straffuldbyrdelsen.

§ 11. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om udsættelse af straffuldbyrdelsen og om den administrative behandling af sager om benådning. Justitsministeren kan i forbindelse hermed bestemme, at der kun tillægges ansøgninger indgivet inden udløbet af bestemte frister opsættende virkning efter § 12.

§ 12. Søger en dømt på fri fod rettidigt om udsættelse af straffuldbyrdelsen eller om benådning, skal straffuldbyrdelsen udsættes, indtil der er truffet afgørelse i sagen.

Stk. 2. Såfremt den dømte tidligere har fået straffuldbyrdelsen udsat eller har fået afslag på en ansøgning om udsættelse eller benådning, skal straffuldbyrdelsen kun udsættes under behandlingen af den nye ansøgning, når denne indeholder nye væsentlige oplysninger, hvis rigtighed så vidt muligt er godtgjort, eller der i øvrigt er særlig grund til at afvente afgørelsen af den nye ansøgning.

§ 13. Udsættelse af straffuldbyrdelsen betinges af, at den dømte ikke begår strafbart forhold. Udsættelse kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen.

Stk. 2. Såfremt den dømte ikke overholder de vilkår, der er fastsat for tilladelsen til udsættelse af straffuldbyrdelsen, eller nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold, kan tilladelsen tilbagekaldes, således at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen herefter påbegyndes snarest muligt.«

2. I tilknytning hertil har Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, udstedt bekendtgørelse om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og den administrative behandling af sager om benådning (udsættelses- og benådning bekendtgørelsen) og cirkulære om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og den administrative behandling af sager om benådning (udsættelses- og benådning cirkulæret) samt denne vejledning.

Afsnit II

Udsættelse

Kapitel 2

Anvendelsesområdet for reglerne om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf

Sager omfattet af reglerne om udsættelse

3. Det retlige grundlag for fuldbyrdelse af fængselsstraf er en dom i en straffesag, hvor der er fastsat en ubetinget fængselsstraf eller truffet afgørelse om fuldbyrdelse heraf.

Spørgsmål om udsættelse med fuldbyrdelse vil således først være aktuelt – og dermed genstand for administrativ behandling – når der foreligger en endelig dom. Det er endvidere en betingelse for at give tilladelse til udsættelse, at den pågældende fængselsstraf ikke er blevet iværksat endnu.

Sager, der ikke er omfattet af reglerne om udsættelse

4. Reglerne om udsættelse omfatter ikke følgende ansøgninger:

- 1) Ansøgning om udsættelse med at fuldbyrde forvandlingsstraf for bøde (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 1, stk. 4). En sådan ansøgning skal i stedet behandles efter reglerne om henstand med betaling af bøde i bl.a. straffuldbyrdelseslovens § 90, stk. 2.
- 2) Ansøgning om udsættelse af frihedsstraf pålagt eller idømt i militære straffesager (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 17). Ansøgninger herom behandles af auditøren.
- 3) Ansøgning om udsættelse med at fuldbyrde fængselsstraf idømt militært personel. Kompetencen til at meddele udsættelse tilkommer rettergangschefen efter forhandling med politiet (den militære retsplejelovs § 26).

5. Reglerne om udsættelse, herunder denne vejledning, finder i øvrigt ikke anvendelse i forhold til ansøgninger om udsættelse fra dømte, der er varetægtsfængslet efter endelig dom, indtil straffuldbyrdelsen kan iværksættes. Løsladelse kan i givet fald kun ske efter politiets eller rettens bestemmelse i medfør af retsplejelovens regler om varetægtsfængsling. Ansøgning om udsættelse skal derfor behandles som en anmodning om løsladelse, der skal forelægges politiet eller retten.

Kapitel 3

Retningslinier for afgørelse om udsættelse

Hensynene ved udsættelse

6. Efter straffuldbyrdelseslovens § 10 kan justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, bestemme, at fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller en del af denne skal udsættes, når hensynet til den dømte, herunder dennes arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssige forhold, taler for det, og når hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod udsættelse.

Ved afgørelsen af, om der bør gives tilladelse til udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf, skal der således foretages en afvejning af hensynet til den dømte, herunder dennes arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssige forhold, over for hensynet til retshåndhævelsen.

Hensynet til retshåndhævelsen

7. Det er udgangspunktet, at hensynet til retshåndhævelsen kræver en umiddelbar fuldbyrdelse af en fængselsstraf. Der skal på den baggrund udvises større tilbageholdenhed med at tillade

udsættelse, jo længere fængselsstraf den dømte skal udstå, jo længere tid der er forløbet siden endelig dom, og jo længere udsættelse der søges.

8. Hvis hensynet til retshåndhævelsen herefter med vægt taler for umiddelbar udståelse, kan hensynet til den dømte, hvis et sådant hensyn har en vis styrke, efter omstændighederne medføre, at den dømte ganske vist skal påbegynde udståelsen af en del af fængselsstraffen snarest, mens fuldbyrdelsen af den resterende del af fængselsstraffen i øvrigt udsættes (opdeling).

9. Hensynet til retshåndhævelsen taler med særlig vægt imod udsættelse, hvis den dømte er straffet for forbrydelse forbundet med vold eller trussel om vold, f.eks. voldtægt eller røveri. Det samme gælder i tilfælde, hvor et særligt retshåndhævelsessensyn gør sig gældende, f.eks. ved overtrædelse af straffelovens § 241 og § 249 i trafikforhold, eller hvis den dømte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet eller har erkendt et nyt strafbart forhold, samt hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som må ligestilles hermed.

10. Udsættelse bør ikke tillades, hvis der er oplysninger i sagen, som indebærer, at udsættelse med fuldbyrdelsen må antages at ville opretholde, bestyrke eller skabe en risiko for unddragelse af straffens fuldbyrdelse.

Hensynet til den dømte

11. Det er generelt en forudsætning for tilladelse til udsættelse, at udsættelsen efter de oplysninger, der er i sagen, kan antages at forhindre eller reducere helbredsmæssige eller sociale skadevirkninger for den dømte eller dennes familie.

Hensyn, der tillægges betydelig vægt

12. Der kan forekomme hensyn af en sådan vægt, at kun modhensyn af meget betydelig vægt vil være til hinder for udsættelse.

Der tages således efter praksis vidtgående hensyn til den *dømtes helbred*, navnlig hvis udståelsen af straffen her og nu må antages at medføre risiko for helbredsforringelse eller gribe særlig forstyrrende ind i en igangværende behandling eller rekonvalescens.

Det samme gælder hensynet til *hjemmeboende børn*, eventuelt tillige til pleje af et alvorligt sygt familiemedlem, i tilfælde, hvor den dømte er alene om at bære forpligtelsen, eller hans tilstedeværelse i hjemmet i øvrigt er påkrævet, og et socialt netværk enten slet ikke findes eller ikke vil være i stand til at yde den nødvendige bistand under strafudståelsen.

Der tages tilsvarende vidtgående hensyn i tilfælde, hvor udsættelse er nødvendig for at undgå et *egentligt økonomisk sammenbrud* for den dømte.

Dømte, som ikke er fyldt 23 år, skal normalt have tilladelse til udsættelse, hvis dette er nødvendigt for at undgå, at den dømte mister muligheden for at gennemføre *en igangværende uddannelse eller et læreforhold*.

Andre hensyn

13. I andre tilfælde kan forhold af betydning for den dømtes erhverv, beskæftigelse, uddannelse eller økonomi tillægges betydning, når der ikke foreligger væsentlige modhensyn, og hvis formålet normalt vil kunne opnås ved at tillade udsættelse i indtil 6 måneder, eventuelt højst indtil ca. 1 år, efter at fuldbyrdelsen kunne være iværksat.

Har den dømte opnået tilladelse til at udstå straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a, bør udsættelse ikke tillades, hvis de forhold, der begrunder ansøgningen, vil kunne indeholdes i det aktivitetskema, der udarbejdes for den dømte.

Politiet skal derfor, forinden der træffes afgørelse, i disse tilfælde indhente en udtalelse fra den afdeling af kriminalforsorgen, der skal føre tilsyn og kontrol med den dømte, jf. § 1, stk. 4, i udsættelses- og benådningsskildret.

Særligt om voldssager m.v. og voldtægtssager

14. Er den dømte straffet efter straffelovens § 119, § 123, § 216 eller §§ 244-246 kan en ansøgning om udsættelse som altovervejende hovedregel i overensstemmelse med hidtidig praksis ikke imødekommes, medmindre ansøgningen skyldes udtalte hensyn til den dømte af den art, som med betydelig vægt taler for udsættelse, jf. pkt. 12.

Udsættelse kan også ske, hvis der foreligger andre helt ekstraordinære omstændigheder.

15. Er ansøgningen begrundet med, at straffuldbyrdelse her og nu vil medføre, at den dømte mister sit arbejde eller må ophøre med sin uddannelse, bør denne kun imødekommes i de tilfælde, hvor ansættelsen eller uddannelsen skønnes at have afgørende betydning for den dømtes mulighed for at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Kapitel 4

Udformning af afgørelse om udsættelse m.v.

16. Afslag meddeles skriftligt. Afslag, herunder ansøgninger som ikke imødekommes fuldt ud, skal efter forvaltningsloven være begrundet og ledsaget af klagevejledning.

Tilladelse til udsættelse skal ligeledes meddeles skriftligt.

17. Udsættelsesperioden skal i tilladelsen være afgrænset til et bestemt tidsrum (udsættelses- og benådningsskildrets § 2, stk. 2).

Er der med afsoningsinstitutionen aftalt en bestemt dato, hvor den dømte kan modtages efter udsættelsesperiodens udløb, affattes tilladelsen således, at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen udsættes præcist til den aftalte dato. Som regel affattes tilladelsen dog således, at fuldbyrdelsen udsættes til et tidspunkt efter udløbet af udsættelsesperioden (normalt den 1. eller 15. i en måned), hvor pladsforholdene i afsoningsinstitutionen tillader, at indkaldelse kan finde sted.

Er der givet tilladelse til at udstå straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a, affattes tilladelsen således, at fuldbyrdelsen udsættes til et tidspunkt efter udløbet af udsættelsesperioden (normalt den 1. eller 15. i en måned), hvor straffen efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse vil blive iværksat.

18. Er fuldbyrdelsen kun udsat eller yderligere udsat for en del af straffen (opdeling), er det kun muligt at angive længden af den straf, den dømte skal udstå i den første periode. Reststraffetiden kan derimod ikke angives præcist, før den kan beregnes konkret, jf. strafferegningsskildrets § 16.

19. Tilladelse til udsættelse, der ikke er begrænset til et bestemt tidsrum, kan kun gives af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, i tilfælde, hvor den dømte er ramt af en alvorlig lidelse (udsættelses- og benådningsskildrets § 4).

20. Udsættelse af straffuldbyrdelsen betinges efter straffuldbyrdelseslovens § 13, stk. 1, af, at den dømte ikke begår strafbart forhold. Udsættelse kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen.

Det skal således anføres i tilladelsen, at den er betinget af, at den dømte ikke begår strafbart forhold i udsættelsesperioden.

21. Der kan fastsættes andre vilkår, som den dømte skal overholde i udsættelsesperioden. Vilkår om tilsyn af kriminalforsorgen kan kun fastsættes efter aftale med vedkommende afdeling.

Er udsættelse givet af hensyn til den dømtes arbejdsmæssige eller uddannelsesmæssige forhold, skal den dømte normalt gøres bekendt med, at tilladelsen bortfalder, hvis arbejds- eller uddannelsesforholdet ophører.

Kapitel 5

Tilbagekaldelse af tilladelse til udsættelse

Generelt om tilbagekaldelse

22. Virkningen af, at en tilladelse til udsættelse bliver tilbagekaldt, er, at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen herefter skal påbegyndes snarest muligt.

23. Efter straffuldbyrdelseslovens § 13, stk. 2, kan en tilladelse til udsættelse tilbagekaldes, hvis den dømte ikke overholder de vilkår, der er fastsat for tilladelsen til udsættelse af straffuldbyrdelsen, eller hvis nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold. Afgørelsen træffes på baggrund af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Vurderingen foretages på tilsvarende måde som anført i pkt. 6-15.

24. Politiet træffer afgørelsen i 1. instans, også i tilfælde hvor tilladelse til udsættelse er givet af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen. Er afgørelsen truffet efter udsættelses- eller benådningsbekendtgørelsens § 3 om foreløbig udsættelse med henblik på eventuel efterfølgende benådning, skal sagen dog forelægges for Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, til afgørelse.

Er der fastsat vilkår om tilsyn, skal forelæggelse ske gennem den afdeling af kriminalforsorgen, der fører tilsynet med den dømte.

25. Tilbagekaldelse skal ske skriftligt. Afgørelsen skal efter forvaltningsloven være begrundet og ledsaget af klagevejledning.

Særligt om tilbagekaldelse på grund af strafbart forhold

26. Også i tilfælde, hvor den dømte begår strafbart forhold i udsættelsesperioden, skal der foretages en konkret vurdering af, om tilladelsen til udsættelse skal tilbagekaldes, men det nye strafbare forhold medfører, at hensynet til retshåndhævelsen nu må tillægges yderligere vægt.

Hensynet til retshåndhævelsen vil derfor typisk medføre tilbagekaldelse. Er udsættelsen sket på grund af hensyn til den dømte, som tillægges betydelig vægt, jf. pkt. 12, bør der dog udvises tilbageholdenhed med at tilbagekaldelse i tilfælde, hvor et sådant hensyn fortsat er aktuelt.

27. Sigtelse for nyt strafbart forhold, der medfører varetægtsfængsling, vil typisk bevirke, at udsættelsen ikke længere tjener det formål, som oprindeligt begrundede den. I så fald kan politiet træffe afgørelse om, at tilladelsen til udsættelse betragtes som bortfaldet.

Kapitel 6

Opsættende virkning af ansøgning om udsættelse eller benådning

Virkningen af, at en ansøgning har eller tillægges opsættende virkning

28. I de tilfælde, hvor en ansøgning om udsættelse eller benådning har eller tillægges opsættende virkning, skal straffuldbyrdelsen udsættes, indtil der er truffet afgørelse i sagen, jf. straffuldbyrdelseslovens § 12.

Iværksættelse af straffuldbyrdelsen må således ikke finde sted, før der er truffet afgørelse i sagen om udsættelse eller benådning. Er den dømte blevet indkaldt til udståelse af sin fængselsstraf, bortfalder indkaldelsen, hvis den dømte ikke inden datoen for fremmøde har fået meddelelse om, at der er truffet afgørelse i sagen om udsættelse eller benådning (iværksættelsesbekendtgørelsens § 10). Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor den dømte har fået tilladelse til udståelse af straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a.

Tilfælde, hvor en ansøgning altid har eller skal tillægges opsættende virkning

29. Efter straffuldbyrdelseslovens § 12, stk. 1, er der 2 betingelser, som skal være opfyldt, for at en ansøgning – automatisk - har opsættende virkning. Den ene betingelse er, at *den dømte er på fri fod* (pkt. 30), og den anden betingelse er, at *ansøgningen skal være indgivet rettidigt* (pkt. 31-33).

En ansøgning fra en dømt, der tidligere har fået straffuldbyrdelsen udsat eller har fået afslag på en ansøgning om udsættelse eller benådning, skal kun tillægges opsættende virkning, hvis betingelserne efter straffuldbyrdelseslovens § 12, stk. 2, er opfyldt (pkt. 34-37).

Endelig findes der i udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens §§ 6-7 regler om opsættende virkning i forskellige tilfælde (pkt. 38-39 og 40-44).

Betingelsen om, at den dømte skal være på fri fod

30. Som anført er det en betingelse, at den dømte er på fri fod. Er den dømte varetægtsfængslet i anledning af en sigtelse for et nyt strafbart forhold, er betingelsen opfyldt fra det tidspunkt, hvor den pågældende måtte blive løsladt efter politiets eller rettens bestemmelse. Spørgsmålet om opsættende virkning bortfalder dog, hvis der til den tid er truffet afgørelse i sagen.

Udstår den dømte allerede fængselsstraf i anledning af en anden straffesag, har en ansøgning om udsættelse vedrørende den nye dom ikke opsættende virkning på iværksættelsen af straffuldbyrdelsen.

Betingelsen om, at ansøgningen skal være rettidig

31. Reglerne om, i hvilke tilfælde en ansøgning er indgivet rettidigt, findes i udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 5, stk. 2-4, som er nærmere omtalt i pkt. 32-33.

32. En ansøgning skal normalt være modtaget hos politiet eller i Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, senest 20 dage før datoen for fremmøde (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 5, stk. 2). Fristen for rettidig ansøgning har selvsagt kun betydning i tilfælde, hvor den dømte har modtaget indkaldelsen til udståelse af sin fængselsstraf. Under hensyn til, at den dømte normalt indkaldes med et varsel på mindst 1 måned (iværksættelsesbekendtgørelsens § 12, stk. 1), vil der i almindelighed være tilstrækkelig tid til – inden datoen for fremmøde - at træffe afgørelse i sagen, også i tilfælde hvor politiets afgørelse påklages til Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen. Tilsvarende gør sig gældende i tilfælde, hvor den dømte har fået tilladelse til at udstå straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a, idet den dømte normalt tilsiges med en frist på mindst 1 måned før datoen for fuldbyrdelsens iværksættelse.

Fristen for rettidig ansøgning er 7 dage, hvis den dømte er straffet for vold m.v. eller voldtægt (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 5, stk. 3, nr. 1). Fristen er også 7 dage, hvis den dømte i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste efter straffelovens § 64 er idømt ubetinget fængselsstraf, hvis den dømte har overtrådt vilkår for betinget dom, og der i den anledning er truffet afgørelse om ubetinget fængselsstraf, eller hvis den dømte inden fuldbyrdelsens iværksættelse har fået tilbagekaldt en tilladelse til at udstå straffen på bopælen under intensiv

overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 5, stk. 3, nr. 2-4). Baggrunden for den korte frist er, at den dømte i disse tilfælde kan indkaldes til udståelse af sin fængselsstraf med et varsel på mindst 10 dage (iværksættelsesbekendtgørelsens § 12, stk. 2-3).

33. Hvis politiets afgørelse om udsættelse påklages til Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, har klagen opsættende virkning, hvis den er modtaget hos politiet eller i Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, senest 10 dage efter, at politiets afgørelse er meddelt den dømte. I de tilfælde, der er nævnt i pkt. 32, 2. afsnit, er fristen for klage dog 3 hverdage (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 5, stk. 4). Det er endvidere en betingelse, at ansøgningen oprindeligt havde opsættende virkning.

Ved almindelig postforsendelse anses afgørelsen normalt for at være kommet frem til den dømte den første hverdag efter afleveringen til postvæsenet, forudsat at forsendelsen i øvrigt er indleveret rettidigt og frankeret korrekt, og at den ikke efterfølgende kommer retur fra postvæsenet. Fristen for rettidig klage begynder at løbe fra den dag, hvor afgørelsen herefter må antages at være kommet frem til den dømte eller til den, som handler på den dømtes vegne, f.eks. pårørende eller den dømtes advokat.

Opsættende virkning i tilfælde, hvor den dømte tidligere har fået udsættelse eller afslag på udsættelse eller benådning

34. Har den dømte tidligere fået straffuldbyrdelsen udsat eller har fået afslag på en ansøgning om udsættelse eller benådning, skal politiet kun udsætte straffuldbyrdelsen efter straffuldbyrdelseslovens § 12, stk. 2, under behandlingen af den nye ansøgning, når denne indeholder nye væsentlige oplysninger, hvis rigtighed så vidt muligt er godtgjort, eller der i øvrigt er særlig grund til at afvente afgørelsen af den nye ansøgning.

Det er således udgangspunktet, at hvis der tidligere er truffet afgørelse om udsættelse eller benådning vedrørende en fængselsstraf (eventuelt flere fængselsstraffe), har en ny ansøgning ikke opsættende virkning.

35. Selv om en ny ansøgning således som udgangspunkt ikke – automatisk – har opsættende virkning, kan en ny ansøgning efter en konkret vurdering tillægges opsættende virkning, men kun hvis samtlige af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Ansøgningen skal indeholde nye oplysninger.
- 2) De nye oplysninger skal være væsentlige.
- 3) Rigtigheden af de nye oplysninger skal så vidt muligt være godtgjort.

36. Enhver oplysning, som ikke tidligere er indgået i sagen, er *ny*, men oplysningen vil normalt kun kunne anses som *væsentlig*, hvis den må antages at have en sådan betydning for sagen, at udsættelse eller benådning som følge heraf vil blive imødekommet. Dette vil som regel kun være tilfældet, når der efterfølgende er indtrådt uforudsete omstændigheder, f. eks. sygdom eller forhold, der berører hensynet til børn eller andre, som tilhører husstanden, og som den dømte tager vare på.

Herudover skal oplysningen så vidt muligt være godtgjort.

37. En ny ansøgning kan efter en konkret vurdering også tillægges opsættende virkning, hvis der i øvrigt er særlig grund til at afvente afgørelsen af den nye ansøgning. Der er kun tale om en begrænset adgang til for politiet at beslutte, at en ansøgning skal tillægges opsættende virkning.

Opsættende virkning i tilfælde, hvor der rejses spørgsmål om eventuel ventetidsbenådning

38. Tager politiet spørgsmålet om eventuel benådning efter udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 15 (de såkaldte ventetidsbenådnings) op, har det opsættende

virkning for iværksættelsen af straffuldbyrdelsen (udsættelses- og benådningebekendtgørelsen § 6). Det gælder, hvad enten den dømte ansøger om benådning begrundet med den lange ventetid på at blive indkaldt til strafudståelse, eller politiet tager spørgsmålet op af egen drift.

Opsættende virkning af ansøgning om fritagelse for forvandlingsstraf for bøde

39. Indgives der ansøgning om fritagelse for at udstå forvandlingsstraf for bøde på grund af den pågældendes helbredsforhold, har det altid opsættende virkning for straffuldbyrdelsen, medmindre den pågældende tidligere har fået afslag på en ansøgning om fritagelse (udsættelses- og benådningebekendtgørelsens § 7).

Det er således udgangspunktet, at hvis der tidligere er givet afslag på fritagelse for at udstå forvandlingsstraf, har en ny ansøgning ikke opsættende virkning. Den nye ansøgning skal dog tillægges opsættende virkning i samme omfang som, hvis der havde været tale om en ny ansøgning om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf, jf. herved pkt. 35-37.

Opsættende virkning i særlige tilfælde

40. Spørgsmål om opsættende virkning i andre tilfælde end dem, der er nævnt i pkt. 30–39, behandles af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen (udsættelses- og benådningebekendtgørelsens § 9).

Politiet har således ikke adgang til at tillægge andre ansøgninger fra den dømte opsættende virkning. Hvis det måtte forekomme velbegrundet at tillægge en ansøgning opsættende virkning, skal politiet forelægge sagen for Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen.

41. Straffuldbyrdelsen skal herefter ikke afvente behandlingen af klager til f.eks. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol eller til andre nationale eller internationale organer, der ikke indgår som led i den almindelige forvaltningsproces, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Det vil i særlige tilfælde kunne forekomme, at Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, træffer bestemmelse om, at en klage til Folketingets Ombudsmand eller anlæg af retssag skal tillægges opsættende virkning således, at straffuldbyrdelsen udsættes, indtil ombudsmandens udtalelse eller dommen foreligger.

42. Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, vil desuden i særlige tilfælde kunne bestemme, at straffuldbyrdelsen udsættes, mens formodede forudgående sagsbehandlingsfejl klarlægges, eller hvis der er grund til at afvente en afgørelse om eventuel anbringelse af den dømte i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

43. Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, kan endvidere bestemme, at en ansøgning om udsættelse eller benådning, der ikke er indgivet rettidigt undtagelsesvis tillægges opsættende virkning. Dette vil især komme på tale, hvis den sene indgivelse af ansøgningen er undskyldelig, eller der er indtrådt uforudsete omstændigheder af en sådan betydning for sagen, at udsættelse eller benådning som følge heraf vil blive imødekommet.

44. Træffer Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, bestemmelse om fuldbyrdelsens udsættelse, vil politiet blive underrettet herom (udsættelses- og benådningscirkulærets § 7, stk. 2).

Er der givet tilladelse til udståelse af straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a, vil den afdeling af kriminalforsorgen, der skal føre tilsyn og kontrol med den dømte blive underrettet herom (udsættelses- og benådningscirkulærets § 7, stk. 3).

Kapitel 7

Opsættende virkning af ansøgning om anketilladelse

Opsættende virkning efter rettens bestemmelse

45. I nogle tilfælde kan en dom i en straffesag kun ankes med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Dette gælder visse byretsdomme, jf. retsplejelovens § 962, stk. 3, samt landsrettens domme i ankesager, jf. retsplejelovens § 966, stk. 1. Når der er indgivet ansøgning om anketilladelse, kan henholdsvis landsrettens præsident eller Højesteret beslutte, at fuldbyrdelsen af dommen skal udsættes eller standses, jf. retsplejelovens § 962, stk. 4, og retsplejelovens § 966, stk. 2.

Opsættende virkning efter politiets bestemmelse

46. Som oftest vil det imidlertid være mest praktisk, at politiet selv træffer afgørelse om at udsætte eller standse straffuldbyrdelsen, når der er ansøgt om anketilladelse, således at dette spørgsmål ikke behøver at blive forelagt retten.

47. Procesbevillingsnævnets afgørelse vil i mange tilfælde foreligge, inden iværksættelsesproceduren må forventes at være afsluttet. Der vil i sådanne tilfælde ikke være anledning til særlige foranstaltninger inden Procesbevillingsnævnets afgørelse foreligger.

Kun når afgørelsen undtagelsesvis ikke er eller kan forventes at være truffet inden datoen for den dømtes fremmøde i afsoningsinstitutionen, skal der tages stilling til, hvorvidt straffuldbyrdelsen skal udsættes, indtil Procesbevillingsnævnets afgørelse foreligger. Afgørelsen bør da normalt gå ud på, at fuldbyrdelsen udsættes, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Træffer politiet undtagelsesvis beslutning om, at fuldbyrdelsen ikke skal udsættes, skal politiet vejlede den dømte om muligheden for at indgive ansøgning herom til landsrettens præsident eller Højesteret.

Tilsvarende gælder, hvis der er givet tilladelse til udståelse af straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a, når afgørelsen undtagelsesvis ikke er eller kan forventes at være truffet, inden den meddelte dato for fuldbyrdelsens iværksættelse.

48. Udstår den dømte allerede fængselsstraf, eller er den dømte varetægtsfængslet efter endelig dom, indtil straffuldbyrdelsen kan iværksættes, skal straffuldbyrdelsen ikke udsættes, men den dømte skal vejledes om muligheden for at indgive ansøgning til landsrettens præsident eller Højesteret om standsning af fuldbyrdelsen.

49. Der er næppe hjemmel til administrativt at suspendere en ved dom fastsat frakendelse af førerretten eller andre rettighedsfrakendelser. I disse tilfælde må den dømte vejledes om muligheden for at indgive ansøgning til landsrettens præsident eller Højesteret.

Særligt om politiets bestemmelse i voldssager m.v.

50. Er den dømte straffet for overtrædelse af straffelovens § 119, § 123, § 216 eller §§ 244-246, og er der ikke reel udsigt til, at en ansøgning om 3.-instansbevilling fra den dømte imødekommes, og at Højesteret i givet fald ville ændre sanktionsfastsættelsen, bør ansøgningen normalt ikke tillægges opsættende virkning. Den dømte skal vejledes om muligheden for at indgive ansøgning til landsrettens præsident eller Højesteret om standsning af fuldbyrdelsen.

Afsnit III

Benådning

Kapitel 8

Anvendelsesområdet for reglerne om den administrative behandling af sager om benådning

Sager omfattet af reglerne om den administrative behandling af sager om benådning

51. Efter grundlovens § 24 kan kongen benåde for straf. Benådning sker ved kongelig resolution efter indstilling fra Justitsministeriet, medmindre der er tale om at eftergive frihedsstraffe på indtil 40 dage, eller om at imødekomme en ansøgning om, at en uforskyldt varetægtsperiode, i stedet for at udløse erstatning efter retsplejelovens § 1018 a, bringes til afkortning i en ikke fuldbyrdet frihedsstraf. I disse tilfælde er Justitsministeriet generelt blevet bemyndiget til at træffe afgørelse om benådning (ved henholdsvis kongelig resolution af 24. juni 1975 og kongelig resolution af 26. august 1981).

Afslag på benådning gives derimod uden forelæggelse for regenten. Finder Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, at benådning bør afslås, får ansøgeren derfor meddelelse om, at der ikke vil blive søgt udvirket benådning (udsættelses- og benådningsskemaets § 12, stk. 2).

Sager, der ikke er omfattet af reglerne om den administrative behandling af sager om benådning

52. Reglerne om den administrative behandling af sager om benådning omfatter ikke følgende ansøgninger:

- 1) Ansøgning om benådning for straf pålagt i militære straffesager (udsættelses- og benådningsskemaets § 17).
- 2) Ansøgning om fritagelse for at udstå forvandlingsstraf for bøde i andre tilfælde end, hvor ansøgningen er begrundet i hensynet til den pågældende helbredsforhold (udsættelses- og benådningsskemaets § 16, stk. 1, 2. pkt.).

Kapitel 9

Benådningsskema

53. I det omfang der ved kongelig resolution er givet bemyndigelse til det, træffes afgørelse om benådning af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen. Spørgsmål om, hvorvidt der i andre tilfælde bør søges udvirket benådning, behandles også af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen.

54. Benådning sker efter ansøgning på grundlag af en helt individuel vurdering. Efter praksis sker der kun benådning i helt ekstraordinære tilfælde.

55. Benådning vil ofte være *helbredsbetingsbet*, navnlig f.eks. i tilfælde hvor iværksættelse af straffuldbyrdelsen skønnes at ville medføre en væsentlig risiko for alvorlig helbredsforringelse.

56. *Humanitetshensyn* kan i visse tilfælde medføre benådning, selv om der ikke er risiko for alvorlig helbredsforringelse, f.eks. hvor den dømte eller dennes ægtefælle lider af en fremskreden uhelbredelig lidelse, eller hvor omfanget af den omsorg og pleje, en dømt skal yde et barn eller en ægtefælle, som har en kronisk lidelse, langt overstiger, hvad der normalt kræves af forældre eller ægtefælle. Humanitetshensyn kan desuden medføre benådning for dømte, der er folkepensionister eller har en tilsvarende alder, i tilfælde, hvor den dømtes ægtefælle lider af en uhelbredelig sygdom,

og det derved søges undgået, at ægtepar efter et livslangt samliv kommer til at leve den sidste tid adskilt fra hinanden.

57. *Aldersbetinget* benådning forekommer som følge af den dømtes - usædvanligt høje - alder, eller i tilfælde, hvor den dømte er noget ældre end 70 år samtidig med, at afsoning på grund af den dømtes helbred må antages at blive særlig belastende.

58. Efter praksis sker der desuden benådning i særlige tilfælde, hvor en *igangværende resocialisering* bringes i fare, fordi fortiden kaster skygger ind i en ny, ellers kriminalitetsfri tilværelse. Det kan være et gammelt forhold, som ikke tidligere er kommet frem til domfældelse, eller der kan henstå en gammel frihedsstraf, som ikke er blevet fuldbyrdet. Der kan eventuelt også i løbet af en ellers positiv udvikling være tale om et enkeltstående, mindre alvorligt tilbagefald. Der stilles i praksis bl.a. følgende strenge krav:

- 1) Der skal være klare tegn på en positiv, radikal social forandring i den dømtes tilværelse.
- 2) Stabiliseringen skal bygge på forhold, som tyder på en varig forandring.
- 3) Den dømte skal i et tidsrum på hen imod 1½ år ikke have begået strafbart forhold, og recidivrisikoen skal bedømmes som ringe.
- 4) Den dømte skal i yderligere 1 år have været undergivet tilsyn af kriminalforsorgen. Den dømte må herunder fortsat ikke have begået strafbart forhold.
- 5) Efter 1 års betinget udsættelse indhenter Justitsministeriet udtalelse fra tilsynsmyndigheden om forløbet af udsættelsesperioden. Hvis udsættelsesperioden er forløbet tilfredsstillende, og den dømte ikke har begået nyt strafbart forhold, vil Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, men altså først på dette tidspunkt, søge udvirket benådning.

59. Har den dømte været varetægtsfængslet under sagen, skal der ske afkortning i den idømte straf efter reglerne i straffelovens § 86. I tilfælde, hvor den dømte forud fra strafudståelsen *uforskyldt* har været varetægtsfængslet *i en anden sag*, er der derimod ikke hjemmel til afkortning. Den dømte har derimod et erstatningskrav, jf. retsplejelovens § 1018 a. Hvis den dømte ønsker det, vil det ofte være hensigtsmæssigt at lade den dømte give afkald på en sådan erstatning mod til gengæld ved strafeftergivelse (benådning) at få *afkortet frihedsberøvelsen i den straf, den dømte skal eller er ved at udstå*.

60. Er der konstateret *fejl ved strafudmålingen*, f.eks. fordi straffen urigtigt er blevet udmålt som fællesstraf, eller er *straffelovens § 89 a* ved en fejl ikke blevet bragt i anvendelse, kan der - under forudsætning af, at retten og normalt også anklagemyndigheden anbefaler det - ske benådning for det antal dage, straffen uberettiget er blevet forhøjet.

61. Endelig forekommer der såkaldt *ventetidsbetingede* benådningskrav. Det er her forældelseslignende hensyn, der har ført til en praksis, hvorefter dømte, som uden at der har foreliggende hindringer, der skyldes den dømtes forhold, som ved en fejl eller som på grund af manglende plads har afventet indkaldelse til udståelse af sin fængselsstraf så længe, at det ikke forekommer rimeligt. Politiet skal af egen drift rejse spørgsmålet, hvis ventetiden efter reglerne i udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 15 kan beregnes til mindst 1 år og 6 måneder, og den dømte i det nævnte tidsrum ikke er blevet straffet for et ikke bagatelagtigt forhold. Ved vurderingen af spørgsmålet om benådning, tillægges det bl.a. vægt, hvis den dømte efter det nævnte tidsrum har begået yderligere ligeartet strafbart forhold.

Kapitel 10

Politiets sagsbehandling

62. Ansøgning om benådning skal indgives til politiet, som foretager den indledende administrative behandling af sagen (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1).

Udstår den dømte sin fængselsstraf, skal ansøgningen i stedet indgives til afsoningsinstitutionen. Hvis den dømte er udstationeret til eller anbragt i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus, indgives ansøgningen til den institution, hvorfra den dømte er udstationeret, eller til den dømtes moderinstitution. Udstår den dømte straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a, indgives ansøgningen til den afdeling af kriminalforsorgen, der fører tilsyn og kontrol med den dømte (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 11).

63. Når politiet har modtaget en ansøgning om benådning, forberedes sagen normalt ved, at politiet optager politirapport på grundlag af en afhøring af den dømte (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 10, stk. 3). Politiet bør endvidere opfordre den dømte til at søge at fremskaffe de dokumenter, som kan tjene til at belyse de forhold, der begrundes ansøgningen. Anføres helbredsforhold som begrundelse for ansøgningen, skal politiet opfordre den dømte til at fremskaffe en udtalelse fra den praktiserende læge, eventuelt fra hospital hvor den dømte har været indlagt. Derimod skal den dømte normalt ikke på dette stadium af sagsbehandlingen opfordres til at indhente speciallægeerklæring.

Politiet bør desuden, hvis det er relevant og med fornødent samtykke fra den dømte, indhente erklæring fra de sociale myndigheder om forholdene for den dømtes børn.

64. Selv om det ikke findes påkrævet at optage egentlig politirapport, skal politiet altid opfordre den dømte til at oplyse, om fuldbyrdelsen af fængselsstraffen ønskes udsat, hvis ansøgningen om benådning afslås (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 10, stk. 4). Den dømte skal ligeledes altid opfordres til at underskrive samtykkeerklæring (udsættelses- og benådningscirkulærets § 10, stk. 2).

65. Det vil normalt være en forudsætning for benådning, at den dømte forinden betaler en bøde til statskassen (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 13). Bøden beregnes på grundlag af den dømtes aktuelle bruttoindkomst. anbefaler politiet benådning, skal den dømte derfor opfordres til at give oplysninger om sin aktuelle bruttoindkomst, samt dokumentere denne ved lønseddel, regnskab eller lignende. Det er ikke nødvendigt at indhente andre oplysninger om den dømtes økonomiske forhold. Om beregningen af bødens størrelse henvises til bilaget til denne vejledning.

Der skal dog ikke betales bøde, når der ved strafeftergivelse sker afkorting i stedet for udbetaling af erstatning som nævnt i pkt. 59. Ved ventetidsbetinget benådning som nævnt i pkt. 61 skal den dømte heller ikke betale en bøde for at blive benådet.

66. Når politiet af egen drift rejser spørgsmål om eventuel ventetidsbetinget benådning, jf. pkt. 61, og er den dømte sigtet for et strafbart forhold, bør den dømte have lejlighed til at udtale sig om sigtelsen, herunder om den pågældende over for politiet har erkendt sig skyldig i forholdet.

Den dømte bør i øvrigt altid underrettes om, at politiet forelægger spørgsmålet om eventuel ventetidsbetinget benådning for Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen.

67. Sagen skal sendes videre til Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, på den måde, som fremgår af udsættelses- og benådningscirkulærets §§ 10-11.

Er en ansøgning kun delvis begrundet i hensynet til den dømtes helbredsforhold, men f.eks. i øvrigt er begrundet med den dømtes høje alder, eller hvor der foreligger et humanitetshensyn, der må antages at kunne medføre benådning, skal sagen sendes til Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, i overensstemmelse med udsættelses- og benådningscirkulærets § 11, stk. 3, dvs. gennem retten og anklagemyndigheden. Det er kun i tilfælde, hvor ansøgningen altovervejende er begrundet i hensynet til den dømtes helbredsforhold, hvor politiet finder det åbenbart, at ansøgning skal afslås, at sagen kan sendes direkte til direktoratet, eller hvor der er tale om ventetidsbetinget benådning (udsættelses- og benådningscirkulærets § 11, stk. 1-2, og § 12, stk. 1).

68. Ved sagens fremsendelse til Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, skal ansøgningen og eventuelle erklæringer, politirapport, samtykkeerklæring m.v. samt straffesagens akter være vedlagt (udsættelses- og benådningscirkulærets § 10, stk. 3). For så vidt angår straffesagens akter skal det dog understreges, at det i mange tilfælde – uanset cirkulærets § 10, stk. 3 - vil være tilstrækkeligt at medsende domsudskrift.

Er den dømte indkaldt til udståelse af sin fængselsstraf, skal der medsendes kopi af indkaldelsesbrevet.

Kapitel 11

Fritagelse for forvandlingsstraf for bøde

69. En ansøgning om at blive fritaget for at udstå forvandlingsstraf for bøde skal kun behandles efter udsættelses- og benådningsreglerne, hvis ansøgningen er begrundet i hensynet til den pågældendes *helbredsforhold* (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 16, stk. 1). Det er selvsagt en betingelse, at der er truffet afgørelse om, at forvandlingsstraf skal træde i stedet for bøde, samt at den afgørelse fastholdes.

70. Er ansøgningen begrundet med andet end den dømtes helbred, skal den behandles efter reglerne i bødebekendtgørelsens kapitel 7 om eftergivelse af bøde.

71. Er der ikke truffet afgørelse om, at forvandlingsstraf skal træde i stedet for bøde, eller bliver afgørelsen ikke fastholdt, behandles ansøgningen efter reglerne om eftergivelse af bøde som nævnt i pkt. 70.

72. Er en ansøgning begrundet både i hensynet til den dømtes helbredsforhold og med andet, behandles den først efter reglerne om eftergivelse af bøde som nævnt i pkt. 70.

Får den pågældende afslag på eftergivelse, behandles ansøgningen derefter efter reglerne om fritagelse for at skulle udstå forvandlingsstraffen som nævnt pkt. 69.

Kapitel 12

Afgørelsen om benådning

Betinget strafeftergivelse

73. Inden der træffes afgørelse om benådning, vil der normalt blive stillet krav om, at den dømte skal betale en bøde (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 13). Det sker på den måde, at den dømte får et tilsagn om, at Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, vil træffe bestemmelse om eller søge udvirket benådning, hvis der inden en fastsat frist, normalt på 3 måneder, betales en bøde. Bødens størrelse fastsættes efter de retningslinjer, der er nævnt bilaget til denne vejledning. Den dømte skal dog ikke betale en bøde i de tilfælde, som er omtalt i pkt. 59-61, og heller ikke, hvis der fastsættes andre vilkår end vilkåret om ikke at begå strafbart forhold (pkt. 76.).

74. Benådning vil som regel altid ske som en betinget strafeftergivelse således, at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 2 år, hvis den dømte i prøvetiden ikke begår strafbart forhold (udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 14, stk. 1, 1. pkt.).

75. Det fastsættes som vilkår for betinget benådning, at bestemmelserne i straffelovens § 40, stk. 1-5, eller § 42 finder tilsvarende anvendelse som ved prøveløsladelse fra fængsel, jf. straffelovens § 43. Det betyder, at det ved domfældelse for strafbart forhold, begået i prøvetiden, må forventes, at den straf, som den pågældende er betinget benådet for, vil få indflydelse på udmålingen af den nye straf, som retten fastsætter. Retten kan f.eks. vælge at idømme en længere fælles straf for den

tidligere og den nye lovovertrædelse, eller f.eks. fastsætte en straf for den nye lovovertrædelse og forlænge prøvetiden for den betingede benådning.

76. Der kan fastsættes andre vilkår, herunder at den dømte undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen. Hvis den dømte overtræder sådanne vilkår, kan Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, tildele advarsel eller ændre vilkårene. Under særlige omstændigheder kan Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, bestemme (gen)indsættelse til udståelse af (rest)straffen.

77. Er der fastsat vilkår om undergivelse af tilsyn, sender Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, afgørelsen til den afdeling af kriminalforsorgen, hvor den dømte bor eller opholder sig, med anmodning om, at afgørelsen forkyndes m.v. for den dømte.

Ubetinget strafeftergivelse

78. Benådning, der sker ved afkortning i stedet for erstatning, jf. pkt. 59, eller som følge af fejl ved strafudmålingen, jf. pkt. 60, gøres ikke betinget. Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen giver da den dømte meddelelse om, at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen, eller eventuelt en nærmere fastsat del heraf, bortfalder.

79. Afgørelsen sendes til forkyndelse ved politiets foranstaltning, medmindre den dømte opholder sig i fængsel eller arresthus, eller ansøgningen kommer fra den dømtes advokat, der i så fald underrettes på den dømtes vegne om afgørelsen.

80. Vejledning nr. 70 af 16. maj 2001 om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og benådning (udsættelses- og benådningsvejledningen) bortfalder.

Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen den 28. juni 2005

William Rentzmann

/ Jakob Schiøler

Fastsættelse af størrelsen af en bøde som betingelse for benådning

1. Skal der som forudsætning for betinget benådning betales en bøde, fastsættes bødens størrelse efter den dømtes aktuelle **bruttoindkomst**. Har den dømte egenindtægt, indgår ægtefælles/samlevers indkomst *ikke* i beregningen. For selvstændige erhvervsdrivende fastsættes bøden på grundlag af virksomhedens resultat i det seneste årsregnskab, fratrukket erhvervsrenter og eventuel løn til medhjælpende ægtefælle.
2. Hvis den eneste indtægt er en social ydelse, bortset fra højeste førtidspension, fastsættes bøden til 1.000 kr. Det samme gælder dømte med en årlig bruttoindkomst, som er mindre end 50.000 kr.
3. Har den dømte ikke selv nogen egentlig egenindtægt, men forsørges af medlem(mer) af husstanden, fastsættes bøden til 2.000 kr., dog ikke højere end hvad husstandsindkomsten i øvrigt ville medføre. Ved høje ægtefælleindkomster (mere end 400.000 kr. om året) beregnes bøden dog på grundlag af en fjerdedel af ægtefællens bruttoindkomst.
4. I andre tilfælde fastsættes bøden efter følgende formel:

$$\text{Bøden i kr.} = 1.000 \text{ kr.} + 1000 * (\text{bruttoindkomsten} - 25.000) / 25.000 \text{ kr.}$$

Det herved fremkomne beløb rundes ned til nærmeste hele multiplum af 1.000 kr.

Bruttoindkomst	Bøde
0-49.999 kr.	1.000 kr.
50.000-74.999 kr.	2.000 kr.
75.000-99.999 kr.	3.000 kr.
100.000-124.999 kr.	4.000 kr.
125.000-149.999 kr.	5.000 kr.
150.000-174.999 kr.	6.000 kr.
175.000-199.999 kr.	7.000 kr.

:
:

Og så videre.